



ת"פ 4004/14 - מדינת ישראל נגד ראפא עמאר

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 4004-14 מדינת ישראל נ' עמאר

תיק חיצוני: 4234/14

לפני כבוד השופטת רונית בש

המאשימה: מדינת ישראל

נגד

הנאשם: ראפא עמאר

גזר דין

1. בדיון שהתקיים בפניי ביום 23.6.16 הורשע הנאשם בתיק זה, על פי הודאתו בעובדות כתב האישום, אשר תוקן במסגרת הסדר טיעון בין הצדדים (ראו: במ/1), בביצוע עבירה של סיוע לחבלה במזיד, עבירה לפי סעיף 413ה וסעיף 31 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: חוק העונשין). יובהר כי לא גובש בין הצדדים הסדר טיעון לעניין העונש וכן כי הסדר הטיעון גובש לאחר שמיעת חלק ניכר מראיות התביעה.

2. כעת, לאחר שהושלם הליך הטיעונים לעונש והוגשה חוות דעת הממונה על עבודות שרות בעניינו של הנאשם, כל שנותר הוא לגזור את דינו של הנאשם.

כתב האישום המתוקן

3. בעובדות כתב האישום המתוקן (להלן גם: כתב האישום) נטען, כדלקמן: מג'יד שעבי (להלן: המתלונן), מתגורר בבית מגורים בן 3 קומות בשפרעם ובבעלותו רכב מסוג ג'יפ פורד, אשר במועד הרלוונטי לכתב האישום, שוויו היה ₪150,000. נטען בכתב האישום, כי במועד הרלוונטי היה ברשותו ובשימוש של הנאשם רכב מסוג פורד פוקוס. ביום 7.7.14, או במועד סמוך לכך, גמלה בליבו של אדיב אבו מדין (להלן: אדיב) החלטה להצית את רכבו של המתלונן. מכתב האישום עולה, כי בו ביום נסעו הנאשם ואדיב ברכבו של הנאשם, שאז אדיב אמר לנאשם כי ברצונו לפגוע במזיד ברכב של המתלונן והנאשם הסכים לסייע לו. נטען כי בשעה 23:56 הגיעו הנאשם ואדיב ברכבו של הנאשם סמוך לתחנת הדלק "דור אלון" בשפרעם, כשאדיב מצויד בבקבוק. הנאשם המתין לאדיב ברכבו, סמוך לתחנת הדלק, שאז אדיב ניגש אל תחנת הדלק ורכש 1.316 ליטרים בנזין אותם מילא בבקבוק תמורתו שילם ₪10. בהמשך לכך, ביום 8.7.14, סמוך לשעה 00:25, הגיעו הנאשם ואדיב ברכב הפורד בו נהג הנאשם עד סמוך לבית המתלונן. הנאשם המתין לאדיב ברכב הפורד ואדיב יצא מרכב הפורד, קפץ מעל שער הבית ושפך את הבנזין על גג הרכב אשר חנה בחצר הבית, תחת סככת רעפים. אדיב הצית את הרכב באמצעות מצית שהייתה ברשותו ואז חזר לרכבו של הנאשם, והוא והנאשם נמלטו מהמקום, כשהנאשם נהג ברכב הפורד. כתוצאה מההצתה התלקח הבנזין והרכב נשרף כליל, סככת הרעפים



התלקחה אף היא וקרסה ונגרם נזק מחום ועשן לאחד מקירות הבית. נטען כי במעשיו המתוארים לעיל, סייע הנאשם לאדיב להרוס או לפגוע במזיד ברכבו של המתלונן.

ראיות המאשימה לעונש וטיעוניה לעונש

4. במסגרת הראיות לעונש מטעם המאשימה הוגש גיליון המרשם הפלילי של הנאשם- תע/1. כמו כן, הוגש ע"י ב"כ המאשימה כתב האישום, בצרוף פסק הדין, בתיק בו הושת על הנאשם עונש של מאסר מותנה בן 5 חודשים שלטענת המאשימה הוא בר הפעלה בתיק זה- תע/2.

5. ב"כ המאשימה הגישה את טיעוניה לעונש בכתב- תע/3 ואסופת פסיקה לתמיכה בעמדתה של המאשימה בתיק זה- תע/4 וכן את גזר הדין שניתן נגד אדיב ובמסגרתו הושת עליו עונש של מאסר בפועל לתקופה של 20 חודשבגין הצתת רכבו של המתלונן- תע/5.

6. ב"כ המאשימה ציינה, כי הנאשם נעצר ביום 27.7.14 ושוחרר ביום 12.8.14 למעצר בית מלא בבית הוריו, תוך שבהמשך נקבעו לנאשם "חלונות התאווה", וכן ביום 27.4.15 הותר לנאשם לרצות עונש מאסר בפועל בעבודות שירות שהושת עליו בתיק אחר. מיום 9.9.15 מעצר הבית של הנאשם הוגבל לשעות הלילה בלבד עד שבוטל כליל ביום 20.1.16. ב"כ המאשימה הוסיפה וציינה, כי לחובת הנאשם הרשעה קודמת מיום 19.12.13 בגין עבירה של הדחה בחקירה, בצד עבירות של תקיפה הגורמת חבלה של ממש ופגיעה כשהעברין מזוין, בגין נדון הנאשם בגזר הדין לעונש של 6 חודשי מאסרבפועל לריצוי בעבודות שירות. כמו כן, במסגרת גזר הדין הנ"ל הושת על הנאשם 7 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים לבל יעבור עבירת אלימות מסוג פשע ו- 5 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים לבל יעבור עבירת אלימות מסוג עוון שהינו, לטענת המאשימה, בר הפעלה בתיק זה. עוד נטען כי לנאשם הרשעה מאוחרת בגין עבירות של חבלה כשהעברין מזוין, וכן החזקת אגרופן או סכין למטרה לא כשרה, ואף בגין הושת על הנאשם עונש של מאסר בפועל לתקופה של 6 חודשים לריצוי בעבודות שירות.

7. המאשימה מטעימה, כי עבירת הסיוע לחבלה במזיד ברכב היא עבירת אלימות מסוג עוון ומשכך לדידה, המאסר על תנאי בן ה-5 חודשים, התלוי ועומד נגד הנאשם הוא בר הפעלה בעניינו. המאשימה עותרת להפעלת עונש המאסר על תנאי הנ"ל במצטבר לכל עונש מאסר שיושת על הנאשם בתיק זה.

8. באשר לנסיבות ביצוע העבירה, טענה ב"כ המאשימה כי כתוצאה ממעשיו של אדיב ומסיוע הנאשם למעשים אלו, נשרף רכבו של המתלונן ששווי 150,000 ₪ וכן נשרפה סככת רעפים ונגרם נזק לאחד מקירות הבית. ב"כ המאשימה הטעימה, כי הערך החברתי שנפגע כתוצאה ממעשי הבריונות של הנאשם הוא רכוש הציבור.

9. ב"כ המאשימה ציינה, כי בצידה של עבירת הסיוע לחבלה במזיד ברכב, קבוע עונש מרבי של שנתיים וחצי מאסר. לאחר שבחנה את מדיניות הענישה הנוהגת, טענה ב"כ המאשימה כי מתחם העונש ההולם בגין העבירה שבפנינו נע בין עונש של מאסר על תנאי לבין עונש של מספר חודשי מאסר בפועל.



10. באשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, טענה ב"כ המאשימה כי נוכח עברו הפלילי של הנאשם, בהינתן עונש המאסר על תנאי הרובץ לפתחו, וכן העובדה שהנאשם ריצה שני עונשי מאסר קודמים בעבודות שירות, הרי שיש לאמץ את הרף העליון של מתחם הענישה ההולם הנטען על ידה, ולהשית על הנאשם עונש של מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח.

11. בסיכומו של דבר, עותרת המאשימה, כאמור, כי בית המשפט ישית על הנאשם עונש ברף העליון של מתחם הענישה ההולם הנ"ל, זאת בצד מאסר על תנאי מרתיע וכן פיצויים למתלונן, ותוך הפעלת עונש המאסר על תנאי התלוי ועומד נגד הנאשם במצטבר למאסר בפועל שיושת על הנאשם.

טיעוני ההגנה לעונש

12. בטיעוניו לעונש בדיון בפני ציין הסנגור את הודאתו בהזדמנות הראשונה של הנאשם בעובדות כתב האישום המתוקן, המייחס לנאשם, כאמור, עבירה של סיוע לחבלה במזיד ברכב. עוד ציין הסנגור, כי הנאשם לקח אחריות והביע חרטה על מעשיו. הסנגור הדגיש את השינויים המהותיים העולים מכתב האישום המתוקן, ביחס לכתב האישום המקורי, תוך שציין כי העבירה הנ"ל הינה עבירה המצויה בסמכותו של בית משפט השלום.

13. באשר לנסיבותיו האישיות של הנאשם, ציין הסנגור כי הנאשם בן 25, רווק, מתגורר עם הוריו, סיים 12 שנות לימוד, וכי בחודשים האחרונים מסייע הנאשם בפרנסת משפחתו במסגרת עסק משפחתי קטן השייך לאביו, הנכה בשיעור של 100% כתוצאה מתאונה קשה.

14. הסנגור הדגיש את התקופה בה שהה הנאשם במעצר ובמעצר בית, כפי שעולה כאמור, מטיעוני המאשימה לעונש. הסנגור עתר כי תקופה זו תילקח בחשבון במסגרת גזירת דינו של הנאשם. בהינתן העובדה שהנאשם הורשע בעבירה של סיוע בלבד ולא בביצוע העבירה המושלמת של חבלה במזיד ברכב, טען הסנגור כי מתחם העונש ההולם נע בין מאסר מותנה לבין מספר חודשי מאסר בפועל לריצוי בעבודות שירות. בנקודה זו הבהיר הסנגור כי לדידו, בנסיבותיו של תיק זה, יש להסתפק ברף הנמוך של מתחם הענישה הנ"ל-בהשתת ענישה מותנית. להמחשת עמדתו העונשית הפנה הסנגור לאסופת פסיקה - נע/1.

15. באשר לעונש המאסר על תנאי התלוי ועומד נגד הנאשם, טען הסנגור כי לדידו, בהינתן העבירה בה הורשע הנאשם, המאסר על תנאי הנ"ל לא חל. לטעמו של הסנגור, אין חפיפה בין יסודות עבירת התנאי (עבירת אלימות מסוג עוון) לעבירה בה הורשע הנאשם, שכן לא ביצע הנאשם כל אקט של אלימות במהלך ביצוע העבירה בה הורשע. לפיכך, לטענת הסנגור, המאסר על תנאי כלל לא חל בעניינו. לחילופין, עתר הסנגור כי במידה שיוחלט כי המאסר על תנאי חל, אזי להסתפק בהארכתו של המאסר המותנה או לחילופי חילופין, להפעילו בחופף לעונש של מאסר בפועל שייקבע כי ירוצה בעבודות שירות.

16. להלן דברי הנאשם בדיון בפני, כלשונם:



"אני מצטער. אני מבקש מביהמ"ש להתחשב בי. אבי נכה ואני מסייע בפרנסת המשפחה וגם תומך במשפחה. אחיי הגדולים נשואים ואני [מפרנס] את אחיי הקטנים."

דיון והכרעה

17. תיקון מס' 113 מתווה את העיקרון המנחה כיום (החל מיום 10.7.12) את ביהמ"ש בבואו לגזור דינו של נאשם, שהינו, לפי סעיף 40 ב לחוק העונשין, עיקרון ההלימה, לפיו צריך להתקיים יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו. יחס זה מבטא, למעשה, את עיקרון הגמול (ראה ע.פ. 1523/10 פלוני נ' מדינת ישראל, 18/4/12). סעיף 40 ג' לחוק העונשין קובע, כי על ביהמ"ש לקבוע מתחם עונש הולם למעשה העבירה שביצע הנאשם, בהתאם לעיקרון המנחה הנ"ל. לשם כך, יתחשב ביהמ"ש בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, הכלולות בסעיף 40 ט' לחוק העונשין.

18. ומהתם להכא:

הערך החברתי המוגן שנפגע כתוצאה מביצוע העבירה על ידי הנאשם, מעבר לזכות הקניין של המתלון, הינו אף ביטחונו של המתלון ושל בני משפחתו. ודוק, באירוע מושא כתב האישום הוצת ע"י אדיב רכבו של המתלון ששווי הוערך בסכום של 150,000 ₪ וכן התלקחה סככת רעפים וקרסה ונגרם נזק מהחום ומהעשן לאחד מקירות הבית. אומנם, נגרם במקרה דנן אך נזק לא מבוטל לרכוש, אולם ברי כי סיוע לפגיעה ברכבו של המתלון, בנסיבות העניין שבפנינו, עלול היה להביא לנזק חמור יותר.

19. במסגרת בחינת נסיבות ביצוע העבירה, אציין את התכנון שקדם לביצוע העבירה, כפי שעולה ממקרא כתב האישום המתוקן. אדיב אמר לנאשם מבעוד מועד כי ברצונו לפגוע במזיד ברכבו של המתלון והנאשם הסכים לסייע לו בכך, וכן פעל כאמור בכתב האישום המתוקן, באופן שאינו ספונטני כי אם מתוכנן מראש. עם זאת, מנגד, יש לשקול בכובד ראש את חלקו של הנאשם בביצוע המעשים, זאת בהינתן היות הנאשם מסייע בלבד, אשר לא נקט באופן פעיל ולא פגע באופן ישיר ברכב.

20. במסגרת בחינת מדיניות הענישה הנהוגה בגין עבירה של חבלה במזיד ברכב, תובא הפסיקה הבאה:

· בת"פ 25842-03-12 (מחוזי מרכז) מדינת ישראל נ' סבן (27.2.13) הושת על נאשם שהורשע, מכוח הודאתו, בביצוע העבירה המושלמת של חבלה במזיד ברכב, עונש של שישה חודשי מאסר בפועל בצד ענישה נלוות זאת בהינתן היות אותו נאשם נעדר דפוסי התנהגות עבריינים ונוכח מאמציו של אותו נאשם להשתקם (ראו: אסופת הפסיקה תע/4 וכן נע/1).

· בת"פ 22263-12-11 (מחוזי נצרת) מדינת ישראל נ' עזרן (16.6.13) הושת על נאשם בעל עבר פלילי מכביד



שהורשע מכוח הודאתו, בביצוע העבירה המושלמת של חבלה במזיד ברכב, בצד עבירות נלוות, עונש של 4 חודשי מאסר בפועל בדרך של עבודות שירות, בצד עונשים נלווים. בגזר הדין הנ"ל נקבע מתחם ענישה הולם שנע בין מאסר על תנאי לשנת מאסר בפועל (ראו: נע/1).

21. בתיתי את הדעת לערך החברתי שנפגע במקרה דנן כתוצאה מביצוע העבירה, כמו גם לנסיבות ביצוע העבירה, אשר העונש המרבי בגינה הוא עונש של שנתיים וחצי מאסר, בהיותה עבירת סיוע, וכן בתיתי את הדעת למדיניות הענישה הנהוגה בגין העבירה המושלמת של חבלה במזיד ברכב, כעולה מאסופות הפסיקה שהגישו ב"כ הצדדים, וכן לטיעוני ב"כ הצדדים לעונש, הגעתי לכלל מסקנה כי מתחם העונש ההולם במקרה דנן נע בין עונש של מאסר על תנאי לבין עונש של 6 חודשי מאסר בפועל, אשר ניתן וירוצה בעבודות שרות.

22. במסגרת הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה אציין את הודאת הנאשם בעובדות כתב האישום מיד לאחר תיקונו משמעותית, באופן המקל מאד עם הנאשם, כך שמיוחסת לנאשם, כאמור, עבירת סיוע לחבלה במזיד ברכב. עוד אציין במסגרת זו, לטובת הנאשם, את היותו בחור צעיר בן כ-25, המסייע לפרנסת משפחתו, לרבות לאביו הנכה. לכל האמור לעיל אוסיף, לטובת הנאשם, כי הנאשם שהה במעצר בגין תיק זה תקופה של מבוטלת של 16 יום, ולאחר מכן שהה תקופה ממושכת במסגרת של מעצר בית, אם מלא ואם חלקי, וכן כי הנאשם מעולם לא ריצה מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח.

עם זאת, מנגד, אין להתעלם מכך שבעברו של הנאשם שתי הרשעות קודמות בעבירות אלימות ובעבירה של הדחה בחקירה. עוד אציין, לחומרה, כי תלוי ועומד נגד הנאשם מאסר מותנה בר הפעלה בן 5 חודשים, כפי שטענה בנקודה זו ב"כ המאשימה ובצדק. ודוק, הנאשם הורשע בביצוע עבירה של סיוע לחבלה במזיד ברכב, שהינה עבירת אלימות, ולפיכך המאסר המותנה, שהושת על הנאשם לתקופה של 5 חודשים בגין עבירת אלימות מסוג עוון, הינו בר הפעלה בעניינו. ברע"פ 6352-12 מחמוד סעדה נ' מדינת ישראל (23.9.12) נקבע ע"י בית המשפט העליון, מפי כב' השופט רובינשטיין כי בפעולה של שבירת חלון של רכב מתקיימים כל היסודות הנדרשים לפעולה אלימה. לפיכך, העבירה שבפנינו של סיוע לחבלה במזיד לרכב, שהינה עבירה מסוג עוון, מגלמת בחובה יסודות של עבירת אלימות, כפי שטענה בנקודה זו ב"כ המאשימה ובצדק. אין בידי לקבל גם את טענת ההגנה, כי עבירת הסיוע בה הורשע הנאשם אינה מפעילה את עבירת התנאי. ודוק, בפסק הדין בערעור בתיק עפ"ג (מחוזי מרכז) 40218-07-13 בלקר נ' מדינת ישראל (להלן: עניין בלקר) קבע בית המשפט המחוזי כי צדק בית משפט קמא עת שהפעיל מאסר מותנה, חרף העובדה שאותו מערער (בלקר) הורשע בפני בית משפט קמא בסיוע לביצוע עבירה של הונאה בכשרות. פסק הדין בעניין בלקר התבסס בקביעתו הנ"ל על דברי המחוקק בסעיף 34 לחוק העונשין, הקובע: "מלבד אם נאמר בחיקוק או משתמע ממנו אחרת, כל דין החל על הביצוע העיקרי של העבירה המושלמת חל גם על נסיון, שידול, נסיון לשידול או סיוע לאותה עבירה". מעבר לכך, לאחרונה ניתנה בבית המשפט העליון החלטה ברע"פ 867/16 חאלד אבו מוסא נגד מדינת ישראל (19.9.16), הקובעת, מפי כב' השופט מלצר, כי ניתן להפעיל מאסר מותנה בהיתן הרשעה בעבירה של סיוע חרף העובדה שעבירת התנאי היא עבירה מושלמת. לפיכך, ברי בעניינו, כי העבירה מסוג עוון של סיוע לחבלה במזיד ברכב מפעילה את המאסר המותנה בן ה-5 חודשים שהושת בגין עבירת אלימות מסוג עוון.

23. לאחר ששקלתי את מכלול הנסיבות הנ"ל שאינן קשורות בביצוע העבירה, הגעתי לכלל מסקנה כי מן הראוי להשית על הנאשם בתיק זה עונש של מאסר בפועל שירוצה בדרך של עבודות שירות, תוך הפעלת המאסר המותנה



הנ"ל, חלקו בחופף, בהינתן העובדה שהנאשם בתיק זה הורשע אך בעבירה של סיוע ולא בביצוע העבירה המושלמת. בצד עונש המאסר בפועל הנ"ל יושת על הנאשם עונש של מאסר על תנאי מרתיע. הנני מבכרת שלא להשית על הנאשם קנס כספי או פיצוי לטובת המתלונן, זאת בהינתן העובדה שעל המעורב העיקרי בפרשה, אדיב, לא הושתו רכיבי הענישה הנ"ל (ראו: תע/5).

24. סיכומי של דבר, אני דנה את הנאשם, כדלקמן:

· למאסר בפועל לתקופה של 4 חודשים.

הנני מורה על הפעלת המאסר על תנאי לתקופה של 5 חודשים, שהושת על הנאשם ב-ת.פ.

56818-07-13 בבימ"ש השלום בעכו, זאת באופן שחודשיים יופעלו במצטבר לעונש המאסר בפועל הנ"ל והיתרה (3 חודשים) - בחופף.

סה"כ ירצה הנאשם מאסר בפועל לתקופה של 6 חודשים, בדרך של עבודות שרות, כאמור בחוות דעת הממונה על עבודות שרות, היינו ב"יד לבנים", אתר הנצחה לבדואים.

הנאשם יתייצב ביום 19.2.17 בשעה 8:00 לצורך קליטה והצבה, בתאריך תחילת עבודות השירות, ביחידת עבודות שירות, מפקדת צפון, בכתובת דרך הציונות 14 טבריה.

הנאשם מוזהר בזה, לבקשת הממונה על עבודות שירות, כי נאסר עליו לשתות אלכוהול במסגרת עבודתו או להגיע בגילופין למקום עבודות השרות, וכן כי עסקינן בתנאי העסקה קפדניים במסגרת עבודות השירות, וכי הפרת תנאים אלה עלולה להוביל להפסקת עבודות השירות ולריצוי העונש במאסר של ממש.

· למאסר על תנאי לתקופה של 8 חודשים למשך 3 שנים והתנאי הוא לבל יעבור הנאשם עבירת אלימות מסוג פשע לפי חוק העונשין, התשל"ז-1977 ויורשע בגינה.

· למאסר על תנאי לתקופה של 4 חודשים למשך 3 שנים והתנאי הוא לבל יעבור הנאשם עבירת אלימות מסוג עוון לפי חוק העונשין, התשל"ז-1977 ויורשע בגינה.

המזכירות תמציא העתק גזר הדין לממונה על עבודות שרות.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 יום.



ניתן היום, כ"ו אלול תשע"ו, 29 ספטמבר 2016, במעמד ב"כ הצדדים והנאשם בעצמו.